

פברואר 2020

משולחנו

בית הפלמ"ח

בחודש פברואר הגיעו לבית הפלמ"ח 7,368 מבקרים ומבקרות!

אירועי שירה, עיון ותלמידים רבים ליוו אותנו בשלהי החורף.
אנו מתרגשים לקראת האביב ולא נבהלים מהקורונה.

קבלו מעט מרגעי השיא של החודש האחרון:

תמונת

החודש:

הפלמ"חניקית רינה
קלמן פותחת את
הבוקר עם אימון
לתלמידי תיכון ע"ש
רבין מתל מונד.

ערב על חייו של דוד זהבי ומנגינתו

פרקי חייו של המלחין דוד זהבי שזורים עמוק ברוח התקופה: הקמת קיבוץ נען, הקמת תנועת הנוער העובד והלומד, וכמובן החיבור הנפשי לפלמ"ח אותו ליווה כאח בוגר. כל אלה האירו לנו במשהו את דמותו ויצירתו של מי שהותיר לנו את המנגינות של "זמר נוגה", "הליכה לקיסריה" וכמובן את שיר הפלמ"ח.

היה זה הערב האחרון לעת עתה בסדרת ערבי המשוררים שערכנו. אנחנו שמחים להודות לזמרת מיטל טרבלסי, להיסטוריון ולמרצה ד"ר מוטי זעירא ולנגן תומר קלינג. על הפרק שתי סדרות חדשות: "דוקו-פלמ"ח": הרצאה וסרט. ו"שרים בחורשה" – ערבי קיץ בחורשת הפלמ"ח. פרטים בהמשך!

ערב "הבן האהוב או הבן הסורר"

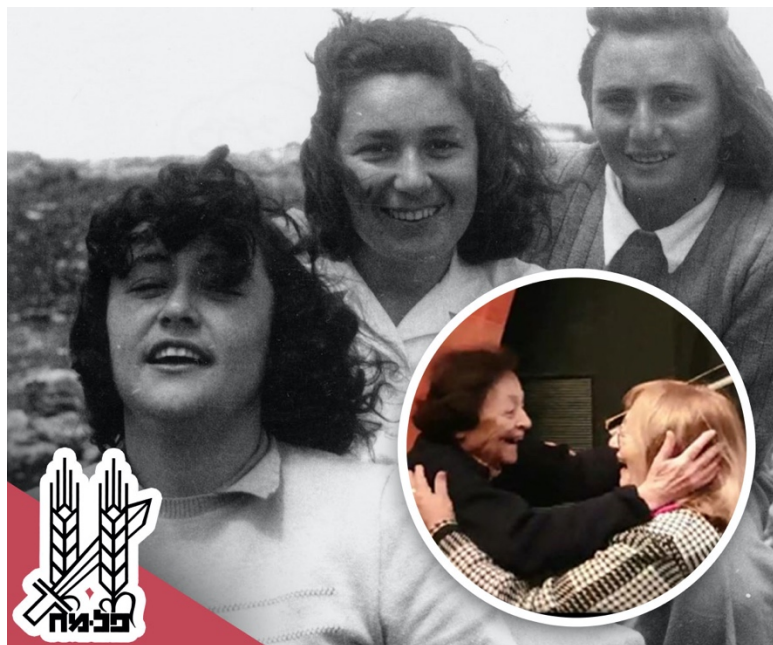

החודש הקדשנו ערב ליחסי הפלמ"ח וההגנה. יחסים בתוך המשפחה הם תמיד מעניינים.

לערב המאתגר הגיעו כ-150 חברים. שמענו את פרופ' גלבר, פרופ' קדיש וד"ר מרדכי נאור. שלושתם ניסו לשרטט את התמונה המורכבת של יחסי מטה-שטח, חי"ש ופלמ"ח, מערכת ופקודיה. יצאנו מהורהרים.

בתמונה: נעמי עורב ושוש הלבן שישבו ביחד בשבי הירדני לאחר נפילת גוש עציון. מאז הן לא נפגשו 72 שנה – עד כנס הנשים "בהגנה". בתצלום בשחור לבן, מימן לשמאל: שוש הלבן, חיה נאור ונעמי עורב.

בוקר עיון בנושא נשים ב"הגנה"

בוקר העיון בנושא נשים ב"הגנה", במלאת 100 לארגון ה"הגנה", היה מרתק. ד"ר גילי גופר הציגה את הקשר בין עמדת הנשים במאבקן לשוויון ובין הרצון לייצג עמדה חינוכית לדורות הבאים. ד"ר שרון גבע שאלה "מי נתן את ההוראה" להוציא את הבנות מהקרבות, כלומר ממה שמקובל היום לכנות "המערכ המסתער"? – את התשובה כנראה לא נדע לעולם. ואילו ד"ר נורית כהן לוינובסקי הביאה לנו את עמדות הלוחמות בקיבוצים, ובהן גם כאלה שהתבטאו נגד הפינוי: "פינוי הילדים יחליש אותנו, וזה יהיה ראשיתו של פינוי

כללי. כשאתה צריך להגן על ילדיך – העמידה היא אחרת" (בית הערבה). כל השאלות הללו נשאלו שוב בפאנל "שיח לוחמות". עדה סרני ונעמי עורב ייצגו את הפלמ"ח. עדה כחברת הכשרת "הצופים – דפנה" ונעמי כמלוות שיירות ולוחמת בגוש עציון, ואילו סא"ל רעות רטיג וייס, מפקדת קורס קציני תותחנים הנכנסת – ייצגה את צה"ל בהווה. שלושתן הסכימו כי היכולת האישית היא זו שתקבע את הצלחתה של האישה במערכ הלוחם, וכולנו הסכמנו – שזה לא עד כדי כך פשוט...

צרפנו את הקישור לפודקאסט (כתבה) של ד"ר שרון גבע וכרמלה מנשה בתוכנית של קרן נויבך שפורסם לקראת הכנס: <https://www.kan.org.il/Item/?itemId=66774>

כלום סמוך דמה של הנערה מדמו של הנער? האם יקרו בעינינו נעירותינו שבעיניים מנערינו? הצג את השאלה כאשר תציג – איש לא ישיב לך גלויות. כי חם לבנו למען הילד לא פחות משהוא חם למען הילדה. ואף-על-פי-כן... אף-על-פי-כן, מאז העולם הוא עולם, רך לב האדם לנוכח הנערה, רך שבעיניים לנוכח גופת הנערה. יתכן, כי משפט קדום הוא, שמקורו במבנה הפיזיולוגי של האשה, וש"זיכה אותה בתואר "המין החלש". וכך נר-הגים הגברים, מאז הם גברים, לתלות את קולר כל צורותיהם באשה... ומאידך, מוכנים הם לפרוץ בבכי למראה חיים צעירים של נערה שנקפדו.

מרים שחור, מראשוני הנופלים במלחמת העצמאות, אוזכרה פעמים רבות בהרצאות השונות. אורי קסרי כתב בעיתון "הארץ" עם נפילתה:

קורס מפקדי הכיתות של חטיבת הקומנדו

החודש ביקרו במוזיאון חניכי קורס מפקדי הכיתות של חטיבת הקומנדו. במסגרת הביקור דנו החניכים ב"דמות המפקד" בפלמ"ח והתלבטו בדילמות פיקודיות מאז ומהיום.

משיקים את דף הפייסבוק של בית הפלמ"ח!

דף הפייסבוק של בית הפלמ"ח עלה לאוויר! מוזמנים לעשות לנו לייק, לעקוב אחרינו, לקרוא ולהגיב - וכמובן לשתף ולהזמין בני משפחה וחברים לעשות לנו לייק.

<https://www.facebook.com/beithapalmach>

עוד תמונות מהחודש:

עולים ועולות מדרום אמריקה
מקבוצת "ויצו העולמית" שבחדרה
ביקרו בתצוגת "מסע פלמ"ח".
במסגרת הסיור שיתפו גם בסוגיות
מהעלייה לארץ ומהתמודדויות שלהם
עם השפה ועם ההשתלבות בחברה.
וגם דיברו עם הפלמ"חניק צבי כהן
ב"אוצר התמונות".

ויויאן ויוסף בר ציון, ממקימי קיבוץ
כפר גליקסון, עלו לארץ מדרום
אמריקה לבדם בתור נערים
במסגרת תנועת הנוער הציוני.
ליוו ותרגמו עבור קבוצת "ויצו".
בתמונה: תמרה המדריכה שלנו
ביחד עם סבתא וסבא.

הפלמ"חניקית ליה טהון פגשה בפעם
הראשונה את אלבום ההכשרה שלה - הכשרת
"מעוז". בעודה מתרגשת, נכנסה ל"אוצר
התמונות" קבוצה של חניכי שנת השירות
מתנועת "החלוץ". ליה סיפרה להם על
התקופה שלה בפלמ"ח וטענה: "אני לא עשיתי
כלום". אנחנו יודעים לספר לכם שהייתה
ב"פורמנים" וליוותה שיירות לירושלים. לאחר
מכן סופחה למחלקת המשוריינים של חטיבה
7 והשתתפה בקרבות לטרון, שירתה ב"מחנה
ישראל" כמזכירת פלוגת המטה של הגדוד
השישי בחטיבת הראל.
זה היה ה"כלום" המעניין ביותר ששמענו.

התקהלות עד 5,000 איש:

קריקטורה של ספינת המעפילים "כנסת ישראל" מאת שמואל כץ.

הפעם אנחנו מבקשים להקדיש את "דבר המשורר" לציון 40 שנה ללכתו של יגאל אלון. בחרנו להביא בפניכם את המקאמה הרלוונטית מתמיד שכתב חיים חפר:

בלי יגאל

את אשר היה לי לומר על יגאל, אמרתי בחייו / אבל היום, כאשר האדמה התחוחה
מכסה את לחייו / כאשר המאזן כאילו נסגר, החשבון גמור, נמתח הקו / ואני מביט
אל צד הזכות והחובה – אני עדיין חייב //

לא אני לבדי. אל ליבו אשר בקצב חיינו הנורא נשרף / יבואו היום רבים, גם רעיו,
גם יריביו וגם כמו־חבריו / ויבוא העם אשר רואה את נסיכו והוא מת / והוא רואה
אותו איך תמיד חי היה בעולם האמת / בעולם הערכים, בעולם ההגינות, בעולם
המוסר / אשר בו ההגשמה העצמית היא הרוח והיא הבשר / אשר בו אין צורך
בתדמית, / כי דמות האדם היא דמות עצמו / והוא עצמו קודש – כמה בנאלי – בעד
ארצו ובעד עמו //

ועכשיו – בלי יגאל. איך להרים בלעדיו את המשא / איך לנווט את הספינה הזאת
הכבדה והעמוסה / איך להוליך אותה בין רוחות הסערה, המערבולות והסלעים /
ולהביאה אל המטרה, גם בלי להשתמש בכל האמצעים / איך לדעת לחלום, להיאבק,
להתעקש / גם על הפקודה לירות וגם על נצירת האש / איך לא להיות צמא דם בתוך
המלחמה / ואיך לתת למולדת את כל הדם והנשמה / איך ללמוד כי אתה, כולך,
קורבן־תמיד לארץ הזאת ולעם / והעיקר, יגאל, איך להיות בן־אדם //

בלי יגאל. קשה, קשה עד מאוד יהיה בלעדיו / לא רק לנו לקרוביו, לפקודיו, לידידיו
/ יהיה קשה להבין את היום, להקשות על המחר / להשיל מעל עצמנו את הזוטות
ולהילחם על העיקר / על העיקר הזה אשר למענו אנו מוכנים ליפול בקרב / והוא נקי
והוא שלם והוא ללא רבב / כמו הוורוד והיפה אשר בכל החלומות / כמו הגשמת
הציונות וכמו קץ המלחמות / וכמו חיו של יגאל. עד הסוף. עד מות //

היום נופלת האדמה על פניך, אדמת גנוסר / רגב ללוחם ולאציל, רגב לחווה ולשר /
רגב למנצח במלחמות ורגב למנהיג המיוסר / רגב לטוב וליפה ולדגל שאחריך נשאר
/ ורגב אחד שלנו, חבר נפלא, אח יקר //